

Löpande kostnader/OPEX

Sammanfattning av gruppens arbete

Arbetet påbörjades sommaren 2008 och en rapport var färdig vid årsskiftet. En definition som utgår från uppställningen i årsrapporten föreslås för OPEX (löpande kostnader). För att ange en rimlig nivå på kostnaderna bör inledningsvis de faktiska kostnaderna användas som utgångspunkt. En övergång till standardkostnader, bedöms kunna vara intressant på sikt. För att beräkna effektiviseringsmålen kan olika matematiska modeller användas. Det är viktigt att utforma jämförelserna så att de blir rimliga. Modellen får heller inte ge oönskade styreffekter. Nätets ålder och geografiska läge samt kundstrukturer, administrativa funktioner och overheadkostnader måste beaktas på ett rimligt sätt. Då en modell aldrig kan vara fullkomlig bör det finnas en begränsad möjlighet till särskild förhandling, om ett företag uppenbart missgynnas beroende på modellens begränsningar. Då liknande regleringsmetodik finns i ett flertal andra länder, bör erfarenheter kunna hämtas därifrån. De länder som studeras i rapporten är Norge, Finland, Tyskland och England.

Gruppen har studerat regionnäten och konstaterar att regleringsmodellen i förlängningen bör vara så lik den i lokalnäten som möjligt. En modell som baseras på standardkostnader skulle ge bäst förutsättningar för detta. Inledningsvis skulle man i så fall kunna tillämpa en enklare modell med endast ett generellt krav.

Andra frågor som diskuterats är hur olika lösningar avseende kapitalkostnader påverkar regleringen av OPEX, där vi funnit att vårt förslag är förenligt med den nu föreslagna inriktningen. Dessutom har frågan om investeringar inom IT berörts. Vi anser där att även dessa investeringar kan ingå i kapitalbasen och hänvisar till att så sker t.ex. i Finland.

Samarbete med Energimarknadsinspektionen

Energimarknadsinspektionen har bildat en projektgrupp och bjudit in till samarbete kring dessa frågor. Vid ett första möte redogjordes bland annat för hur arbetet gick till i Tyskland inför deras införande av en förhandsreglering. Eventuellt skulle erfarenheter kunna dras från detta arbete. Från vår sida poängterades vikten av att eventuella effektiviseringsmodeller måste utprovas noggrant innan de kan tas i bruk skarpt i en regleringsmodell. Dessutom framfördes att standardkostnader när de kan bli aktuella, skulle kunna införas successivt och kombineras med en viss andel faktiska kostnader.

Samarbetet fortsätter och frågor som dessutom kommer att diskuteras är avgränsningen mellan OPEX och CAPEX, index för uppräknings av löpande kostnader, definition av påverkbara kostnader m.m.

Energimarknadsinspektionens inriktning

I den rapport som EI den 1 oktober har redovisat för regeringen, har principiella val gjorts i viktiga frågor. När det gäller OPEX förespråkar man för den första tillsynsperioden att tillåten nivå sätts utifrån de historiska faktiska kostnaderna. Ett generellt effektiviseringskrav lika för alla företag kommer dessutom att tillämpas på de påverkbara kostnaderna.

Ambitionen är annars att utarbeta schabloner även för de löpande påverkbara kostnaderna, vilket kommer att tillämpas på sikt, eventuellt från tillsynsperiod två och framåt.

Förslag till diskussionsfrågor till workshopen - OPEX

- Tillgångar som i regleringsmodellen definieras som anläggningstillgångar ska ingå i kapitalbasen. Exempel på sådana anläggningar är ledningar, mätare, transformatorer, driftövervakningssystem (t.ex. Scada), mätvärdessystem och nätplaneringssystem. Om ett företag hyr en sådan tillgång måste en omräkning ske från den löpande kostnad man har och omvandla den till kapitalkostnad.
 - Är det vanligt förekommande att dessa tillgångar hyrs?
 - Är det i så fall vanligt att man även hyr drift, underhåll och övriga tjänster relaterat till tillgången?
- Finns det klara riktlinjer för hur gränsdragningen ska göras mellan investeringar och underhåll? Ge exempel på eventuella gränsdragningsproblem.
- Finns det svårigheter att dela upp och särskilja i den historiska bokföringen om man inledningsvis skulle gå på historiska värden? Hur kan tydliga definitioner förenkla detta?
- De påverkbara löpande kostnaderna kommer att åläggas ett generellt effektiviseringskrav. Vad bör tas i beaktande när nivån sätts på ett sådant effektiviseringskrav?

Noteringar från 2gruppers diskussioner

Grupp 1

- * Förekommer ja, vet ej i vilken omfattning
- * Vet ej
- * Varför inte hålla sig till de bokföringsmässiga reglerna
- * Inga problem
- * Svårt att besvara. Vi har kommit så olika i frågan

Grupp 2

- * Nej
- * Nej vanligt att man hyr drift av insamlingsystem
- * Ja
- * Ja. Att man inte går för långt tillbaka
- * Så länge de är generella så skall de ej finnas eller vara låga